

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

СИЛАБУС вибіркової навчальної дисципліни «Синтаксис французького речення» Спеціальність: В11 Спеціалізація: В11 041 германські мови та літератури (переклад включно), перша — англійська. Освітня програма: Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації; Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Канд. філол. наук., доц. Вітомська Н.М., доц. кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	3 курс, V семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – - год. семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Французька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна за вибором з другої іноземної мови «Синтаксис французького речення» спрямована на формування у студентів фахових знань і практичних навичок володіння методами наукового дослідження синтаксису складного речення як одного з розділів граматики французької мови, що вивчає закономірності будови складного речення, а також особливості його включення у ширші синтаксичні конструкції – у надфразову єдність. Курс "Синтаксис складного речення у французькій мові" має забезпечити розуміння синтаксичної природи складного речення і його частин в термінах традиційної французької термінології, а також долучити до осмислення синтаксису складного речення у французькій мові у світлі провідних принципів системи сучасного мовознавства.

Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Формування у студентів поглибленого розуміння синтаксичної природи і закономірностей складного речення у французькій мові, поглибити наявні у студента знання про основні класифікації складного речення, розширити інформацію про порядок слідування основних синтаксичних компонентів у складних реченнях, про вживання способів і часових форм у складних реченнях. Вибіркова дисципліна направлена на те, щоб ознайомити студента з основними синтаксичними компонентами складного речення у французькій мові, його класифікаціями та закономірностями будови, сформуванню базові навички аналізу синтаксичних ознак складних речень різних типів.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	• Забезпечить професійну підготовку студентів щодо ґрунтовного розуміння синтаксичної будови французького речення; • сприятиме поглибленим знанням особливостей і функцій основних і другорядних членів речення; • сприятиме поглибленим знанням особливостей і функцій підрядних речень різних типів; • отримання доступу до практичного володіння універсаліями мови.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Знання: • Знання основних синтаксичних явищ; • Вміння здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей французької граматичної системи; • Розуміння основної термінології складного речення, його композиції, класифікації, синтаксичних характеристик складних речень різних типів; • Вільне володіння морфо-синтаксичним інструментарієм у практичній діяльності. Уміння: • Вміння пояснювати шляхи формування складних синтаксичних конструкцій, їхні структурні та семантичні особливостей в майбутній професійній діяльності; • Здатність до усвідомленого аналізу складних речень і створення власних. Навички: • практичні навички з синтаксичного аналізу складних речень ; • самостійно виконувати аналіз речення в рамках комплексного лінгвістичного аналізу; • володіти досвідом творчості, пошукової діяльності, усвідомлення подібностей та розбіжностей лінгвістичних явищ у різних мовах; • навички міжкультурної інтерпретації. Комунікація: • самостійно застосовувати конструктивно-планувальні, комунікативно-навчаючі, організаційні, розвиваючо-виховні та дослідницькі компетентності протягом всього життя та брати участь у наукових семінарах, конференціях, наукових гуртках, дискусіях; • уміння працювати в команді; • ефективна комунікація у міжмовному та міжкультурному контексті. Автономність і відповідальність: • готовність до відповідального ставлення до процесу синтаксичного аналізу речень та результатів власної

	діяльності; • вміння самостійно організувати процес синтаксичного аналізу речень, планувати час і етапи роботи; • здатність до професійного самовдосконалення в галузі граматики французької мови.

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Модуль I									
Змістовий модуль 1. Синтаксис французького речення.									
1.	Основні та вихідні поняття синтаксису складного речення у французькій мові. Комуникативна організація складного речення.	18		6	12	18			
2.	Семантико-структурні типи складнопідрядних речень. Складнопідрядне речення з підрядним реченням додатку.	18		6	12	18			
3.	Семантико-структурні характеристики складнопідрядних речень з підрядним обставинним реченням.	18		6	12	18			
4.	Відносні підрядні речення. Другорядні функції підрядних відносних речень.	18		6	12	18			
5.	Структура і семантика складносурядного речення та безсполучникового речення.	18		6	12	18			
	Разом годин за модулем 1	90	-	30	60	90			

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Синтаксис французького речення.

Теми:

1. Основні та вихідні поняття синтаксису складного речення французькій мові. Комуникативна організація складного речення.
2. Семантико-структурні типи складнопідрядних речень. Складнопідрядне речення з підрядним реченням додатку.
3. Семантико-структурні характеристики складнопідрядних з підрядним обставинним реченням.
4. Відносні підрядні речення. Другорядні функції складнопідрядних речень.
5. Структура і семантика складносурядного речення. Структура і семантика безсполучникового речення.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Синтаксис французького речення» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Синтаксичний розбір складносурядних, складнопідрядних і безсполучникових французьких речень:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Виставляється студенту, якщо повністю сформовані необхідні практичні навички та вміння, а передбачені практичні завдання виконані ним у повному обсязі (90% – 100% правильно виконаних завдань). Розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок.
4 «добре»	Виставляється студенту, в якого сформовані необхідні практичні навички та вміння, а передбачені навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними недоліками. Розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.
3 «задовільно»	Виставляється студенту, якщо практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 12 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.
2 «не задовільно»	Виставляється студенту, що не оволодів більшою частиною програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, припускається змістових помилок, не володіє відповідними вміннями і навичками. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 12 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом**

семестру шляхом помноження на **10¹**. Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із чотирьох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Синтаксис французького речення» здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю: - усна співбесіда;
- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік («зараховано / незараховано»), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою «незараховано», то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати ті завдання, з яких він виявив незадовільні знання в процесі семестру і на модульній контрольній роботі:

Зміст критеріїв оцінювання	
«Зараховано»	Виставляється, якщо продемонстровано: задовільні знання у викладі програмного матеріалу з вживанням відповідної термінології і лексики та наведенням відповідних прикладів; припускаються мовні помилки, які не спотворюють основний зміст відповіді; враховуються семантична та лексична насиченість відповіді, її фонетична та граматична правильність, повнота викладення проблеми, уміння грамотно виразити свої думки із заданої теми.
«Не зараховано»	Виставляється, якщо виявлено: незнання програмного матеріалу і невміння виразити свої думки із запропонованого питання; незадовільні уміння і навички практичного застосування вивченого лексичного та граматичного матеріалу; значні мовні помилки, що спотворюють зміст відповіді.

8.2 Організація оцінювання:

¹Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Синтаксис французького речення» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Синтаксис французького речення» здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	} Зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	
	E	60-65	
Незадовільно	FX	0-59	} Не зараховано

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Знати базові лексичні і граматичні поняття французької та української мов, принцип мовної взаємодії, характеристику граматичних і лексичних явищ та їх взаємозв'язок і взаємозалежність в сучасній французькій та українській мовах.

Вміти визначати й аналізувати лексичні і граматичні явища в рамках сучасних мовознавчих концепцій; використовувати лінгвостилістичні поняття при аналізі парадигматичних і синтагматичних відношень, лексичних і граматичних аспектів слів французької та української мов, визначати природу синтаксичних відношень, зв'язків, процесів.

Володіти навичками застосувати концептуальний апарат граматики та лексикології для зіставного аналізу й порівняння лексичних систем французької та української мов.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення

Основна література:

1. Попович, М. (2010). *Теоретична граматики французької мови. Морфологія*. Чернівці : Букрек, с. 287
2. Guiraud, P. (1967). *La syntaxe du français*. Presses Universitaires de France, p. 126

	3.Poisson-Quinton, S., & Mimran, R., & Mahéo-Le Coadic, M. (2003). <i>Grammaire expliquée du français</i>. CLE international, p. 430 Додаткова література: 1.Lemechko, L., & Tabatchek, I. (2005) <i>Précis de théorie de grammaire française</i>. Kyiv, p.134 2.Delatour, Y., & Jennepin, D., & Léon-Dufour, M., & Teyssier, B. (2006). <i>Nouvelle grammaire du français. Cours de la Civilisation Française de la Sorbonne</i>. Hachette. Paris, p. 367 3.Querler, N. (1994). <i>Précis de syntaxe française</i>. Université de Caen, p. 250 4.Chiss J.-L. (1979). <i>Savoir le français. Grammaire et exercices</i>. – Paris : Larousse.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Синтаксис французького речення» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (іспиту). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Аналітичне читання сучасної французької літератури» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Перезатверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 13 від «13» травня 2026р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.

